

ГЛАВА III

РЕВОЛЮЦИОННО РАЗДВИЖВАНЕ

1. ГРЪЦКОТО ВЪЗРАЖДАНЕ И ХЕТЕРИЯТА ОТЪ 1815—1821. — Животъ и дейность на Селимински между 1816 и 1830 г. сж въ пълна зависимостъ отъ идеитъ за свобода и народность, които вълнуватъ тогава Балканския югъ. Въ единъ решителенъ моментъ, именно при гръцкото въстание отъ 1821 г., Селимински е прѣко намѣсенъ въ събитията, раздвижили християнскитѣ народи въ югоизточна Европа, и взима живо участие въ кървавата борба за отхвърляне на робското иго, като офицеръ въ гръцкитѣ дружини. Ето защо намъ се налага да проследимъ въ най-общи линии тази борба, чиито лозунги и последици обуславятъ въ значителна степенъ както наченкитѣ на българското възраждане, така и развоя на самия Селимински.

Завладяването на Цариградъ въ 1453 г. отъ османцитѣ не туря край на гръцкитѣ държавни и национални домогвания. Завоевателитѣ не пожелаватъ да унищожатъ или да помохамеданчатъ покоренитѣ народи, за да не се лишатъ отъ добри работни сили и покорни данькоплатци, и една отъ първитѣ сериозни грижи на Мохамедъ II при стѣпването му въ Византийската столица е да успокои православната рая, като възстанови правата и привилегиитѣ на вселенския патриархъ. Запазили въ провинциитѣ нѣщо отъ предишната си общинска автономия, настроени враждебно къмъ суровитѣ инородци отъ Азия, обединени около своето висше и нисше духовенство и старитѣ си знатни родове, доколкото тѣ не биватъ претопени, гърцитѣ проявяватъ презъ XVI и XVII вѣкъ — подобно на българитѣ — често своето недоволство противъ насилия и произволи на мѣстнитѣ паши, бюлюкбашии и аяни. Показалець за тази воля къмъ отпоръ и за непотушеното народностно съзнание сж особено хайдушкитѣ чети (харамии, клефти), които мѣстятъ за поругана честь и сторени неправди